

4. ZÁŘÍ 2020

JAKO KAŽDÝ PÁTEK JSEM PRO VÁS PŘIPRAVIL STRUČNÝ PŘEHLED ZPRÁV
Z ČESKÝCH LITERÁRNÍCH LUHŮ A HÁJŮ:

Próza **Slavnost bezvýznamnosti Milana Kundery**, kterou spisovatel žijící ve Francii napsal v jazyce své adoptivní země, poprvé vychází v českém překladu [Anny Kareninové](#). Autor známý svým precizním přístupem k zahraničním vydáním svých děl si překladatelku sám vybral. Jak vypadala jejich spolupráce?

Český překlad Slavnosti bezvýznamnosti je podle některých literární událostí desetiletí a zároveň klíčem k autorovu dílu. Patří Kundera do kánonu české literatury stejně jako francouzské? A je důvod stále zpochybňovat Kunderův vztah k Česku? Hosty vltavského [Akcentu](#) s Petrem Šrámkem byli spisovatelka a literární historička **Sylvie Richterová** a literární teoretik **Jakub Češka**.

„Pokládám to za znamenitý román. Má pro Kunderu velmi nezvyklý tón, tu nevážnost a žertování dovedl do naprosto dokonalého tvaru,“ hodnotí spisovatelům dlouholetý přítel a dramatik [Milan Uhde](#). „Jsem přesvědčen, že **autor se při psaní bavil**. A jsem přesvědčen, že bavit se bude i dobrý čtenář, který ovšem pochopí, že někdy se ta legrace podobá příslovecné srandě v márnici,“ dodává Uhde, který knihu četl v německém překladu.

*

„Vylezli jsme z nory, **chceme se vyjadřovat k věcem, které se kolem nás dějí**, občas napsat i to, co si nemyslí celá redakce. Rozhodli jsme se dát jednou za týden možnost někomu z našeho okruhu k tomu, aby vyšel ven bez roušky, aby vyhodil rukavici. A čekat, co to udělá.

Proto přicházíme s iLiGlosou,“ představila nový projekt internetového literárního časopisu iLiteratura jeho šéfredaktorka [Jovanka Šotolová](#).

„Na co upozorňuje **kauza kolem antologie ‚Milá Mácho‘**? Na české nakladatelské scéně najdeme zodpovědné profesionály, idealistické dobroděje i pankáče. Jenže někteří z nich nám všem občas ukazují... fakáče,“ píše redaktorka a překladatelka [Marie Voslářová](#) v prvním příspěvku nové rubriky iLiGlosa na webu iLiteratura.cz.

„Začíná školní rok a studenti a učitelé posledních ročníků středních škol se možná již za měsíc dozvědí, jaký maturitní model bude platit v letošním školním roce. Že je to pozdě? Ministr si myslí, že ne, **studentů se nikdo neptá a učitelé si zvykli**: zářijový čas je už tradičně pro změny v ‚nové maturitě‘ zřejmě odkudsi shora předurčen, a téměř každé jaro se maturita – podobně jako příroda – znovuzrodí,“ píše na webu iLiteratura.cz editorka [Blanka Pešoutová](#).

„Dostal jsem **stipendium od Českého literárního centra**, abych psal básně, a měl jsem ohromnou radost. Jen psát a o nic jiného se nezajímat. To je to, co jsem si vždycky přál, sen všech básníků!“ První páteční sloupek po prázdninové pauze napsal pro iLiteraturu.cz básník [Milan Děžinský](#).

*

Podmanivá krajina Liberecka a Jablonecka inspirovala spisovatele [Pavla Bareše](#). Zasadil sem minulost hlavní hrdinky svého nejnovějšího románu Meta (nakl. Host). Pojednává o **superhrdinech mezi námi**. „Řekl jsem si, jak by to doopravdy vypadalo, kdyby lidé měli superschopnosti,“ uvedl Bareš v rozhovoru pro Deník.

Jak jde dohromady pěstování vína a psaní básní, prozaických textů a překladů? Host vltavské Vizitky [Bogdan Trojak](#) to vnímá jako rovnováhu. „Oboje je svobodná tvorba, člověk při tom spoléhá jen na sebe. Kombinace fyzické a intelektuální práce mi navíc úplně vyhovuje,“ řekl v rozhovoru s Markétou Kaňkovou.

[Zuzana Gabrišová](#) pracovala na antologii českých básnířek 19. až 21. století velmi dlouho. Ve chvíli, kdy byla kniha připravena k vydání v brněnském nakladatelství Větrné mlýny, však na webu iLiteratura.cz vyšlo prohlášení několika básnířek v této antologii zastoupených o tom, že jejich texty byly otištěny bez jejich souhlasu a také bez honoráře. Další reakce na sebe nenechaly čekat a editorka i nakladatelství vystoupily s vysvětlením a omluvami. Situace je nyní v řešení a **knihy čeká na svůj nový začátek**.

Čím ji fascinuje **historie zapomenuté hornické Karviné**? V čem vidí rozovitosť tamního regionu? A co pro ni bylo při psaní nejnáročnější? Nejen na to se spisovatelky [Karin Lednické](#) ptala v pořadu Noční Mikro fórum moderátorka Šárka Bednářová.

Na **jihlavském knihkupectví Jitka** je podle Jakuba Pavlovského vidět, že se o něj majitelka stará a že mu věnuje spoustu času i energie. Ohromné výlohy plné knih ve stěnách opraveného rohového domu, uklizený prostor a ve dvou místnostech přehledně rozmístěné knihy v tmavohnědých policích. A do toho [Jitka Krivánková](#), rozená Jihlavanka, usměvavá a pozitivně naladěná knihkupkyně, která se prodeji knih věnuje už čtyřicet jedna let.

*

Udílení literárních cen [Magnesia Litera 2020](#) avizované původně na začátek dubna se z důvodů koronavirové krize posunulo a výsledky byly nakonec vyhlášeny posledního srpna. Jednotlivé poroty tak měly více času nejen na přečtení nominovaných titulů, ale hlavně na promyšlení své volby. Na vítězství si trpělivě počkala rozsáhlá **Kniha roku Jan Žižka** či nejlepší próza Liška v dámu.

„Já moc na náhody nevěřím. Myslím, že důvod, **proč letos nezvítězila žádná žena**, je v tom složení porot. Ženský prvek by měl být posílen. Už jsem navrhl Pavlu Mandysovi, protože já kvůli střetu zájmů nebudu moct být příští rok v porotě, aby místo mě dal ideálně porotkyni,“ řekl v pořadu Liberatura [Zbyněk Vlasák](#), který letos pomáhal vybrat vítěze v kategorii próza. Spolu s ním přišla do Radia Wave i Bára Votavová z podcastu Do slov.

Mnohaleté úsilí o zajištění prostor na ukládání knižního fondu, který je součástí národní kulturní paměti, bylo završeno podpisem smlouvy [Moravské zemské knihovny](#) s generálním dodavatelem **stavby nového depozitáře**.

Vítězem 25. ročníku [Literární ceny Knižního klubu](#) se stal [Jan Horníček](#) s knihou **Čarostřelec**. Jeho rukopis se prosadil v konkurenci osmdesáti šesti zaslaných prací. Literární cenu týdeníku Reflex za druhý nejúspěšnější rukopis LCKK získala kniha [Petra Sýkory](#) Sklíněné korálky.

Vydavatelství [Mladá fronta](#), které je v konkurzu, **bylo vydraženo za 50,1 milionu Kč** komunikační agenturou PP Partners Prague Andreje Čírtka. V elektronické aukci zvítězila nad vydavatelstvím A 11 Aleše Zavorala. Vlajkovou lodí vydavatelství je týdeník Euro a jeho web Euro.cz. Divize Online provozuje rovněž ekonomický web Finance.cz a dalších 12 specializovaných online titulů. Divize Knihy pak na trh ročně uvede kolem 250 nových knižních titulů.

Vyšlo nové číslo webového magazínu [Ravt s tématem Matky píšou](#), které připravila Jitka Bret Srbová. Tradiční Pádlo napsala Dora Kaprálová, rozhovoru o jazyce a dětství poskytla slovenská básnířka Juliana Sokolová, anketa se ptá na **prožitek a zkušenost mateřství, resp. babičkovství v souvislosti s literární činností**.

V knihovně/nakladatelství Libri prohibiti vychází pod názvem [Texty z exilu](#) rozsáhlý výbor z **publicistiky Ladislava Radimského** z 50. a 60. let. Výběr pořídila Kateřina Volková, texty edičně připravil Michal Jareš a autorovu bibliografii (na přiloženém CD-ROMu) sestavil Jiří

Gruntorád. Knihu, o které píše na webu i-Kanon.cz Jiří Flaišman, si však zájemci musí opatřit přímo u nakladatele, v běžné distribuci bohužel není.

*

[Anatol Svahilec](#) je jednou z hvězd současné české slam poetry. Samonákladem vydal roku 2016 autorský debutový sborník Emu mele maso, v roce 2018 vyšla již oficiálně sbírka Přece se to nevyhodí, na září 2020 je připravován třetí **slamový sborník Motorové sáně**, ze kterého přinesl ukázky web Nedělní chvílka poezie.

Neúspěšná autorka divadelních her utíká před oslavou svých třicátin do Vídně a roadstory o neplánované cestě za vůní levandule. Poněkud **netypické prozaické dílko** výrazné české básnířky [Kateřiny Rudčenkové](#) vyšlo v roce 2013 v časopise Host a Vltava je nyní uvedla v podání Simony Rejdové a režii Jakuba Doubravy.

Americký básník a spisovatel [Brian Turner](#) z důvodu koronavirové pandemie bohužel **nebude moci vystoupit na letošním Festivalu spisovatelů Praha**. Web Literární.cz publikoval připravené básně pro jeho autorské čtení, v nichž čerpá z vlastní válečné zkušenosti a které přeložil Luboš Snížek.

Spisovatelka [Jana Šrámková](#) debutovala v roce 2008 novelou Hruškadóttir, za kterou získala Cenu Jiřího Ortena. V posledních letech se věnuje převážně tvorbě pro děti. **Povídku Volná voda** napsala přímo pro Český rozhlas, kde ji načetla Andrea Mohylová.

*

Na závěr jako obvykle připojuji několik aktuálních **knižních tipů**...

[Jakuba Katalpa: Zuzanin dech \(nakl. Host\)](#)

Jsou tři. Zpočátku děti. Svět je v rovnováze. Později se všechno změní. Ona miluje jednoho z nich, ji milují oba dva. Zuzana Liebeskindová je dcera cukrovarníka. Nic jí nechybí, kráčí životem lehce, obklopena láskou. Vzduchem se vznášejí vlákna přepáleného cukru. Třicátá léta dvacátého století v malém městečku Holašovice jsou sladká. Teprve během německé okupace začne Zuzana dospívat. Bolestně vrůstá do dějin a dějiny se vpisují do ní. Protože má židovský původ, je její osud předem daný. Transport. Koncentrák. Zuzanini přátelé Hanuš a Jan zůstávají v Holašovicích. Jejich cesty se však rozcházejí. Po skončení války se Zuzana vrací z koncentračního tábora, ztráty jsou ale větší, než čekala. Dokáže po všem, co prožila, ještě milovat? A má vůbec na výběr?

[Michal Novotný: Barevné podkolenky. Příběh z předválečných Sudet \(nakl. Pulchra\)](#)

Barevné podkolenky jsou příběhem nemanželského dítěte, chlapce křtěného Botičem, kterého jeho matka svěří „na vychování“ do německé rodiny žijící v Potočné, malé vesničce v Orlických horách. Hoch se tak bezděky ocitá mezi dvěma světy – českým a německým. On ovšem oba tyto světy považuje za své – plynule přechází z češtiny do němčiny, má své přátele

jak mezi Čechy, tak mezi Němci. To se ale v době vzrůstajícího nacionálního fanatismu změnilo. Náhle se ocitá jakoby mezi dvěma mlýnskými kameny: pro Němce je až příliš Čechem a pro Čechy zas až příliš Němcem. Všechny tyto vzpomínky na dětství a dospívání se mu vybavují, když se po mnoha letech vrací do Potočné, aby na žádost tamějšího starosty doplnil v místní kronice prázdná místa, zejména po odsunutých německy mluvících obyvatelích. Zaniklý svět někdejší sousedské pospolitosti, rámovaný travou zarostlými půdorysy odstřelených domů, však již není možné vzkřísit k životu. Jediným pojátkem s minulostí se mu tak stává setkání s dávným přítelem Silbernáglem řečeným Zilbr, německým Židem, kterého se za války snažil uchránit od transportu do koncentračního tábora, a jejich společné vzpomínání...

[Jiří Trávníček: Kulturní vetřelec. Dějiny čtení – kalendárium \(nakl. Host\)](#)

Představíme-li si dějiny lidstva jako jeden rok, dostavuje se v něm písmo (i čtení) až 20. prosince, od té doby se jich ale drží jako klíště. Publikace představuje, co všechno se na této kulturní prosincové párty událo, počínaje vynalezením písma a konče dobou digitální. Činí tak formou kalendária rozděleného do šesti historických epoch a mapujícího zhruba sedm set událostí, jež jsou v kontextu čtenářské kultury podstatné. Už několikrát v dějinách se například věřilo, že se čtení zbavíme, třeba že ho spolknou vizuální kultura nebo že se vrátíme do stavu kultury orální. Zatím však pořád nic... Všem kapitolám předchází krátký úvod poskytující nejen základní obecně historické zarámování, ale i zasazení epochy do perspektivy čtenářské kultury daného času.

Petr Nagy

Půlnoční Noviny P. N. naleznete na webu [Literární poustevna](#) či v Poznámkách na facebookové stránce [Literární poustevna Petra Nagye](#) a případným zájemcům je budu milerád pravidelně zasílat e-mailem ve formátu PDF (pište na poselpulnoci@seznam.cz).